

Reiselivet i Nord-Norge

SNOW 21. september

Forord

På oppdrag for Arctic-365, NordNorsk Reiseliv og NHO Reiseliv Regionforening Nord-Norge har Menon laget en økonomisk analyse av reiselivet i Nord, med følgende vinkling: **Fra volum til verdiskaping – hvor står vi egentlig nå?**

Analysen beskriver status og utvikling i reiselivsnæringen, og blant de tilreisende. I tillegg anslår vi reiselivets eksport og beskriver skatteinntektene de tilreisende gir kommunene, fylkeskommunene og staten. Eksportanslagene gjelder fylkene i Nord-Norge og seks utvalgte destinasjoner i Nord-Norge. For deler av analysene er også Svalbard inkludert.

Oppdraget har blitt gjennomført av Erik W. Jakobsen og Henrik Motrøen Foseid, med Øyvind Vennerød som ekspertressurs og kvalitetssikrer.

Menon Economics er et forskningsbasert analyse- og rådgivningsselskap i skjæringspunktet mellom samfunnsøkonomi og strategi. Vi tilbyr analyse- og rådgivningstjenester til bedrifter, organisasjoner, kommuner, fylker og departementer. Vårt hovedfokus ligger på empiriske analyser av økonomisk politikk, og våre medarbeidere har økonomisk kompetanse på et høyt vitenskapelig nivå.

Vi takker oppdragsgiverne for et spennende oppdrag. Forfatterne står ansvarlig for alt innhold i rapporten.

September 2026

Erik W. Jakobsen

Prosjektansvarlig

Menon Economics

Henrik Motrøen Foseid

Prosjektleder

Menon Economics

Erik W. Jakobsen

Partner og styreleder

+47 971 70 466

erik.jakobsen@menon.no

Henrik Motrøen Foseid

Senioranalytiker

+47 452 52 337

henrik.foseid@menon.no

Metodisk tilnærming

Denne analysen tar utgangspunkt i en rekke ulike datakilder. Disse omfatter Menons regnskapsdatabase, gjestedøgnstatistikk fra SSB og AirDNA, passasjerdata for cruise og kystrute fra SSB o Kystdatahuset, forbruksdata fra Innovasjon Norge og et tidligere Menon-arbeid om skatteinntekter for reiselivet (2024).

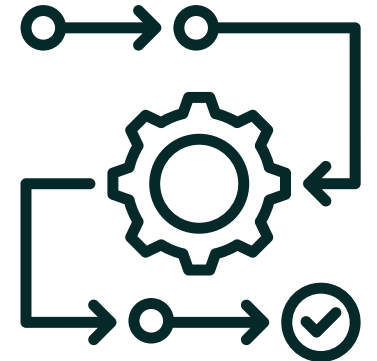
Menons regnskapsdatabase. Omfatter regnskapene til alle regnskapspliktige foretak i Norge fra tidlig 1990-tallet. Vi bruker databasen til å beskrive omsetning, sysselsetting og lønnsomhet i reiselivsnæringen i Nord-Norge, med utgangspunkt i Menons næringspopulasjoner for reiselivsnæringen i Norge. Regnskapene er ført på foretaksnivå, fordelt på avdelinger etter hvor foretakets ansatte arbeider. Analysen tar samtidig utgangspunkt i 2025-regnskaper. Der aktørene enda ikke har levert sine årsregnskaper estimerer vi størrelsene basert på vekst i relevante bransjer nasjonalt.

Gjestedøgn og de tilreisende. Gjestedøgn på kommersielle overnattingssteder henter vi fra SSB, og gjestedøgn i korttidsutleie henter vi fra AirDNA. AirDNA-tallene kalibrerer vi mot Eurostats statistikk over gjestedøgn i korttidsutleie via digitale plattformer. Dette skyldes at AirDNA kun rapporterer antall bookedte døgn per måned, ikke gjestedøgn. Eurostat-kalibreringen gjør derfor at vi kan måle gjestedøgn fra digitale plattformer i Norge. Eurostat-dataene fordeler de nasjonale gjestedøgnene på måned og nasjonalitet (norske og utenlandske turister). Kalibreringen justerer både nivået og den geografiske fordelingen.

Cruise og kystrutedata. Cruise bygger på Kystdatahusets passasjerstatistikk. Vi regner hver passasjer til relevante havner som ett gjestedøgn. En passasjer som besøker flere havner telles derfor én gang per havn. Tallene er egnet til å måle besøk per destinasjon. Sommert for hele Nord-Norge overstiger de derimot antallet unike passasjerer. Kystrutepassasjerer regner vi om til gjestedøgn med gjennomsnittlig antall gjestedøgn per passasjer, oppgitt av Hurtigruten for 2025 innhentet gjennom en tidligere Menon-analyse av den økonomiske aktiviteten til Hurtigruten.

Eksport. Reiselivets eksport beregner vi som utenlandske gjestedøgn per destinasjon, multiplisert med deres forbruk per gjestedøgn. Forbrukstallene er hentet fra Innovasjon Norge for 2025. Resten av næringens omsetning tilskriver vi derfor norske tilreisende, dagsbesøkende og lokalbefolkningen. Datakvaliteten varierer mellom destinasjonene. Eksporttallene anses som konservative og bør tolkes med varsomhet. Det er også viktig å påpeke at eksporttallene er vesentlig lavere enn eksporttallene som benyttes i [Eksportmeldingen 2026](#). Det skyldes at Eksportmeldingen benyttet SSBs eksporttall som inkluderer alt forbruk fra utenlandske turister og korttidsansatte i Norge, mens vi i denne rapporten kun inkluderer utenlandske gjesters forbruk av overnattings-, serverings- og opplevels-tjenester.

Skatt i reiselivet. Skatteinntektene til kommunene, fylkeskommunene og staten bygger på to ulike analyser gjennomført på oppdrag for NHO Reiseliv. Gjennom flere år har Menon beregnet skatteinntekter fra *reiselivsnæringen* til alle landets kommuner. I et annet prosjekt har vi beregnet skatteinntektene som de *tilreisende* genererer til både stat, fylkeskommuner og kommuner gjennom sitt forbruk av reiselivsprodukter, basert på regnskapstallene for 2024. Merk at disse beregningene kun er basert på tilreisende med registrerte overnattinger i kommersielle eller private (korttidsutleie som Airbnb) enheter. Tilreisende som overnatter på annen måte (for eksempel bobil og villcamping), samt dagsbesøkende og lokalbefolkningen genererer også skatteinntekter gjennom sitt forbruk av reiselivsnæringens tjenester og genererer. Dette er ikke inkludert i våre tall. De beregnede skatteinntektene fra tilreisende må derfor anses som konservative. I denne rapporten viser vi totale skatteinntekter fra reiselivsnæringen (inkl lokalbefolkningen og dagsbesøkende) på side 23 og skatteinntekter fra tilreisende på side 24.

Fra volum til verdiskaping – hvor står vi egentlig nå?

1

Omsetning og vekst

2

Gjestedøgn - overnattingsformer

3

Forbruk og inntekter fra de tilreisende

4

Eksport

5

Skatteinntekter

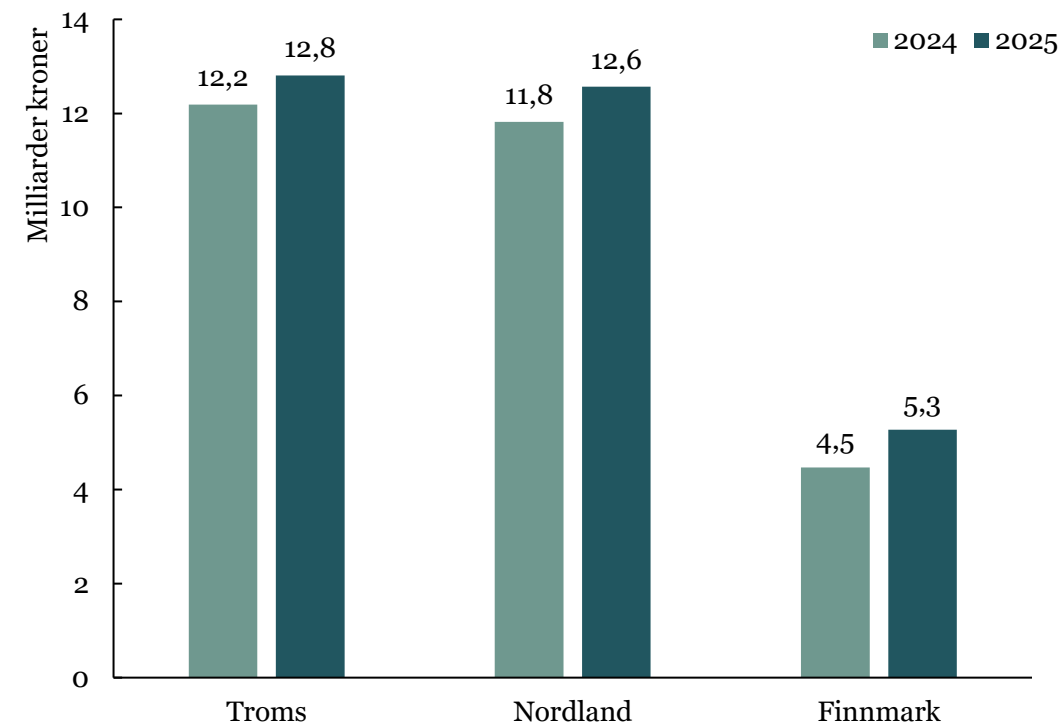

Fotograf: Svein-Magne Tunli

Hele reiselivet – fem bransjer

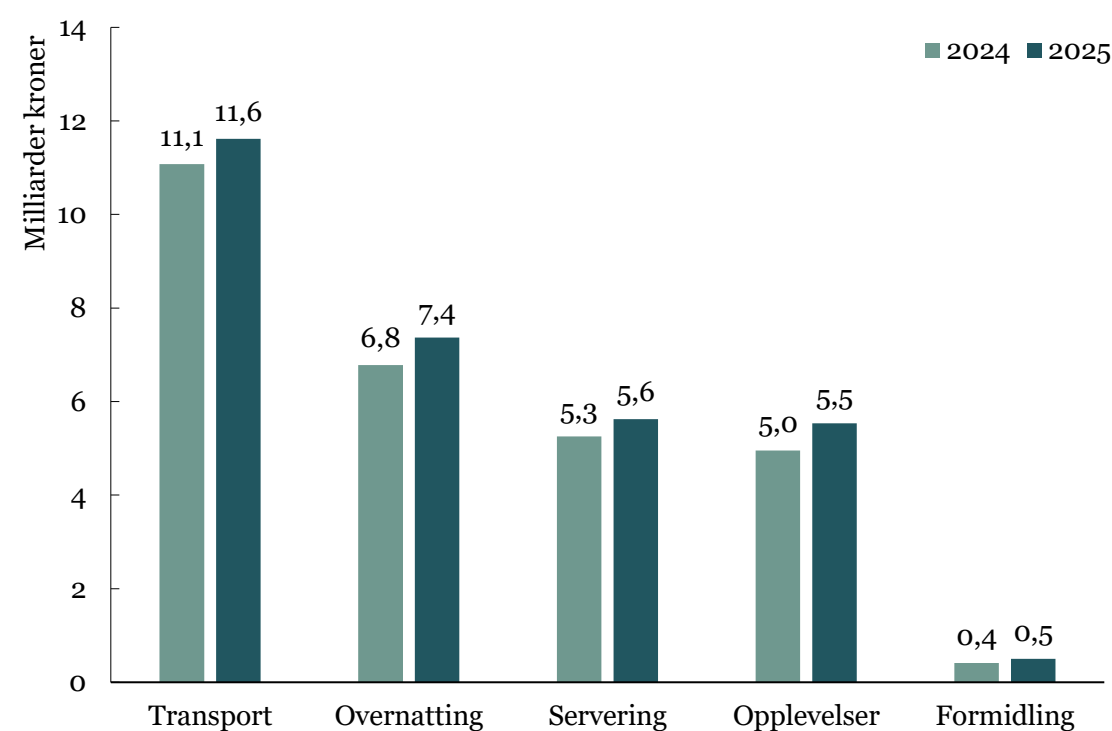
Samlet omsetning i reiselivet i Nord i 2025: mer enn 30 milliarder kroner

Omsetning i reiselivsnæringen i 2023-2025 fordelt på fylker. Kilde: Menon Economics

Vekst i alle bransjer – transport og overnatting størst

Omsetning i reiselivsnæringen i 2023-2025 fordelt på bransjer. Kilde: Menon Economics

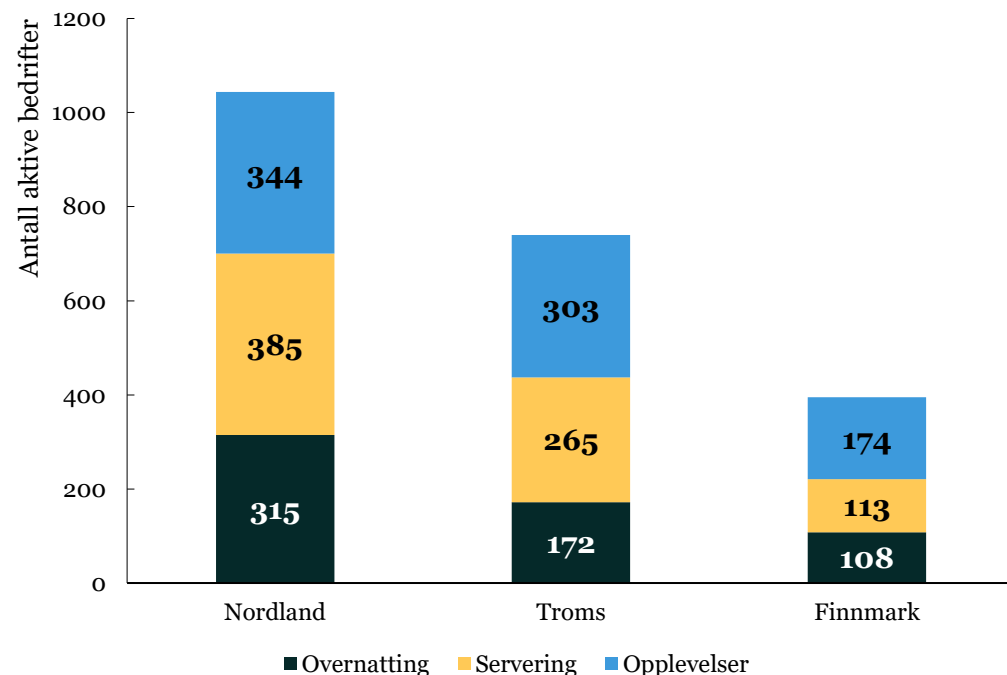

Innholdsbransjene

Overnatting, servering og opplevelser

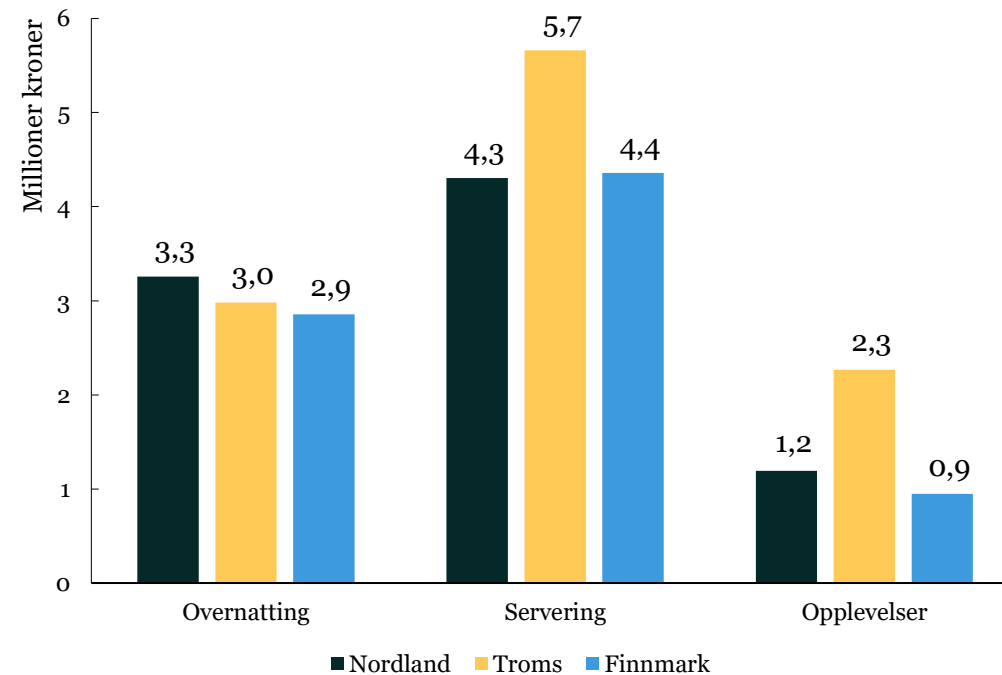
Nesten 2200 aktive reiselivsbedrifter i Nord

Aktive reiselivsbedrifter i Nord-Norge, 2025. Innholdsbransjene (overnatting, servering og opplevelser). Aktiv = omsetning > 0 i 2025. Kilde: Menon Economics

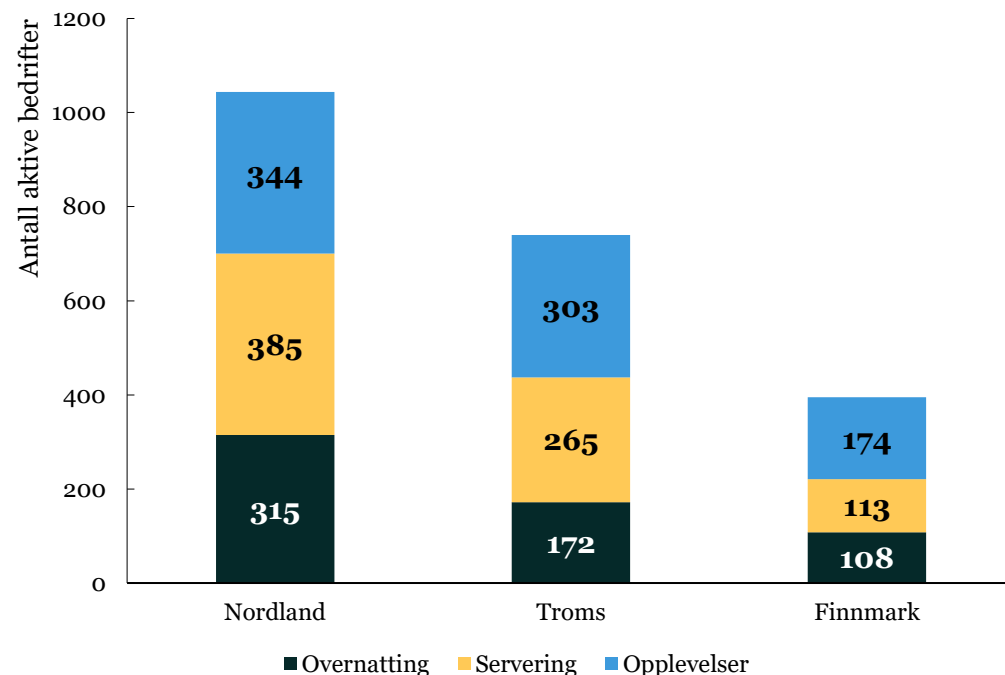
Medianbedriften har kun 2,9 millioner kroner i omsetning

Medianomsetning per bedrift (avdeling) i 2025. Kilde: Menon Economics

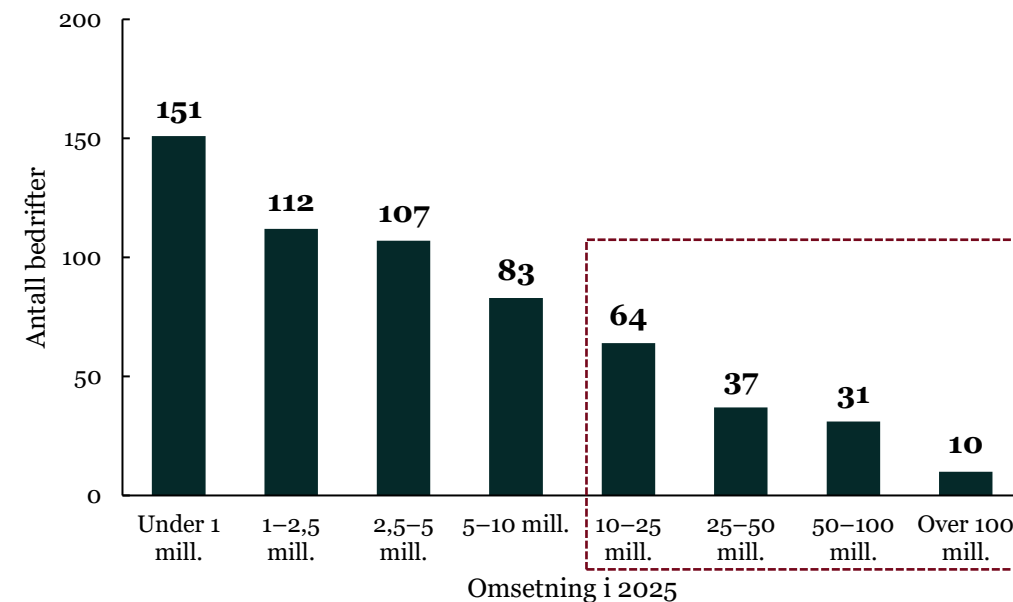
Nesten 2200 aktive reiselivsbedrifter i Nord

Aktive reiselivsbedrifter i Nord-Norge, 2025. Innholdsbransjene (overnatting, servering og opplevelser). Aktiv = omsetning > 0 i 2025. Kilde: Menon Economics

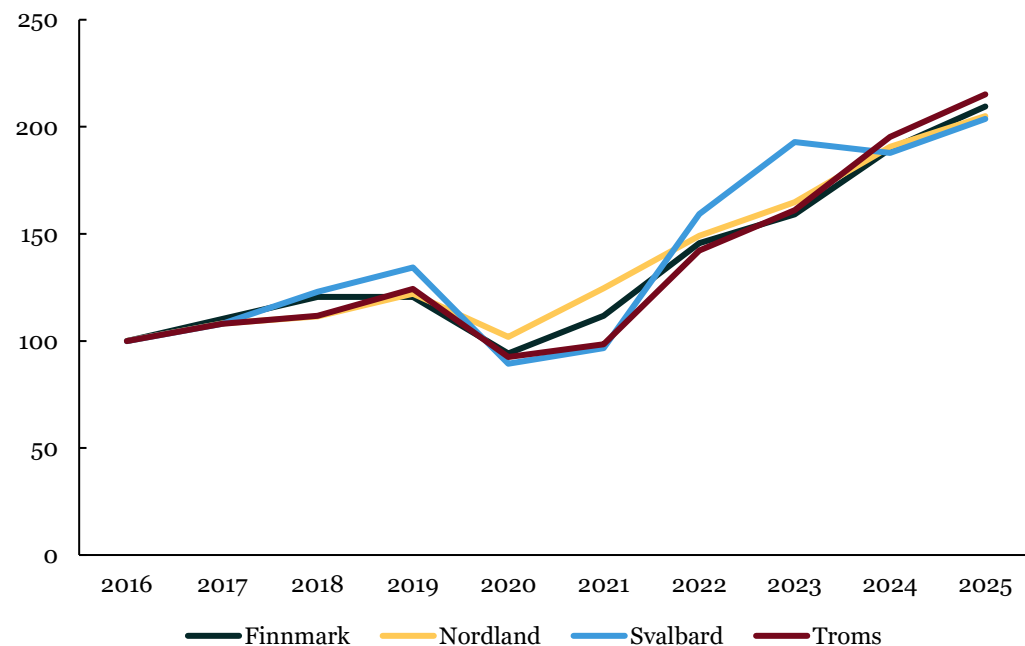
... men gjennomsnittsbedriften innen overnatting har 13 mill. i omsetning

Fordeling av aktive overnattingsbedrifter (avdelinger) etter omsetning i 2025. Kilde: Menon Economics

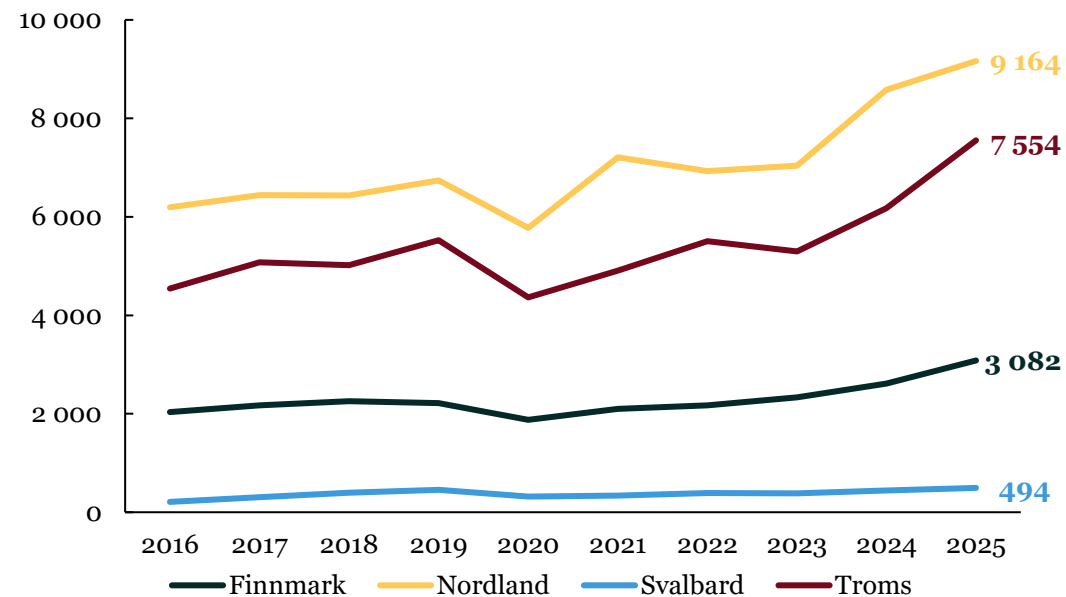
Omsetningsutviklingen er svært lik i de tre fylkene og Svalbard

Indeksert utvikling i omsetning mellom 2016 og 2025, for fylker i Nord-Norge og Svalbard. 2016 = 100. Kilde: Menon Economics

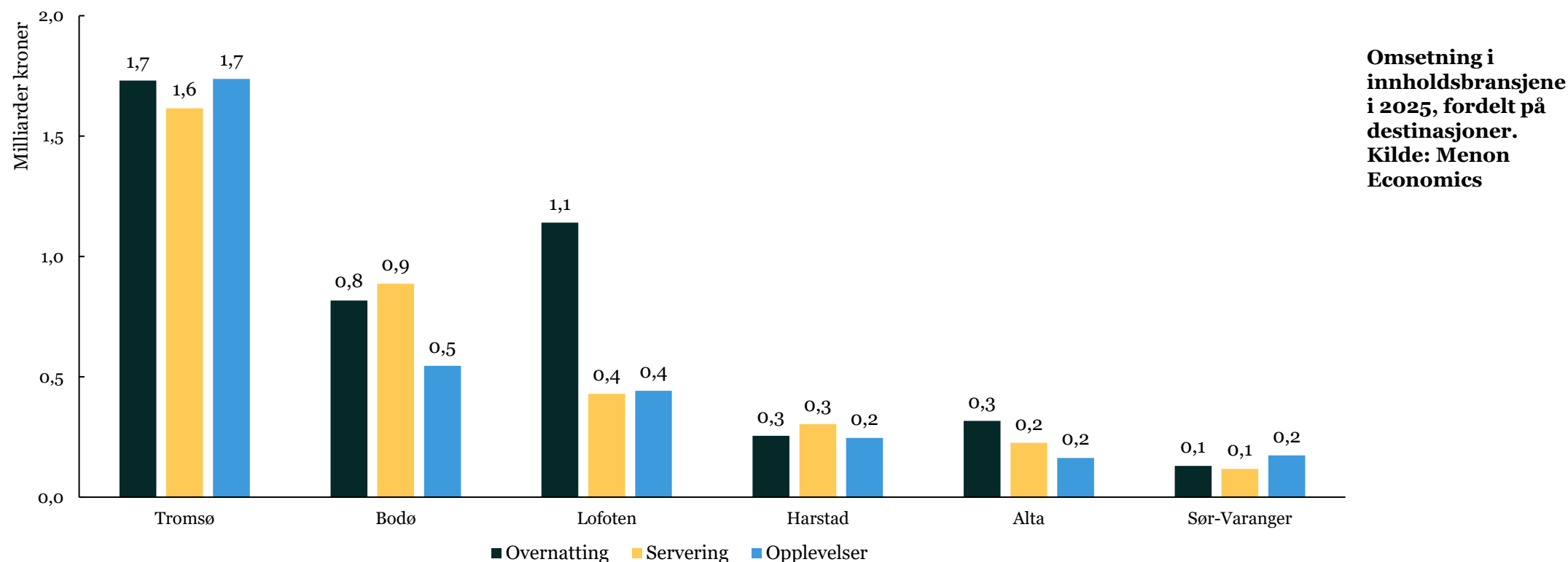
Mer enn 20 000 ansatte i innholdsbransjene – opp 36% siden før pandemien

Utvikling i sysselsetting mellom 2016 og 2025. Kilde: Menon Economics

Tromsø største destinasjon i Nord

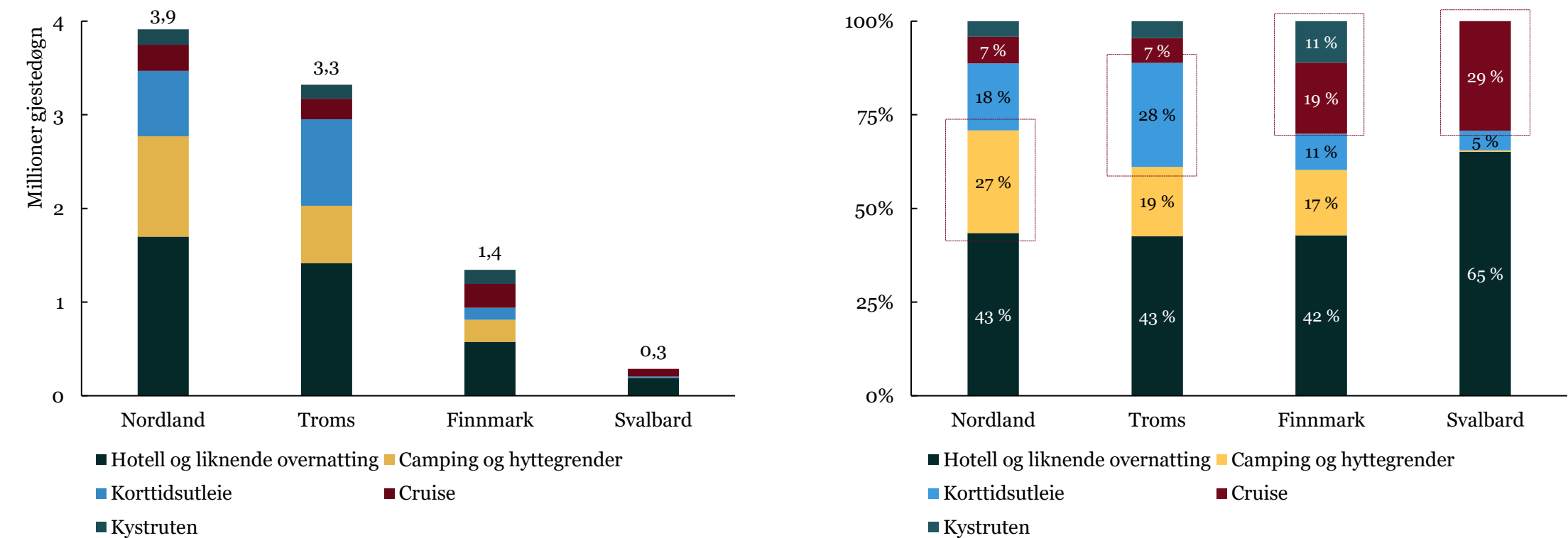
Bodø større enn Lofoten, skyldes større lokalbefolkning

8,9 millioner gjestedøgn i 2025, flest i Nordland

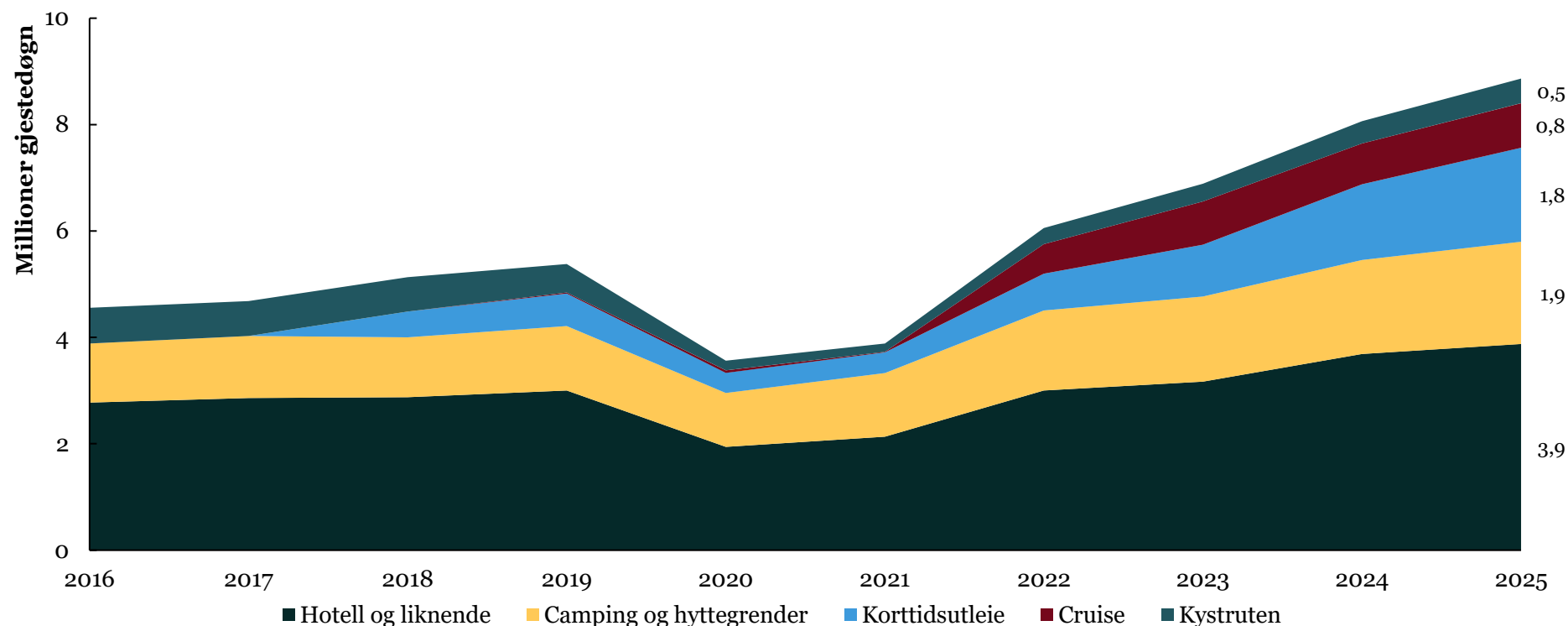
Hotell størst i alle fylker, stor variasjon i nest største overnattingsform

Antall gjestedøgn (venstre) og andel til Nord-Norge inkludert Svalbard i 2025, fordelt på overnattingstyper. Kilde: Menon Economics, SSB og Kystdatahuset

Antall gjestedøgn i Nord-Norge er nærmest doblet siden 2016, drevet særlig av korttidsutleie

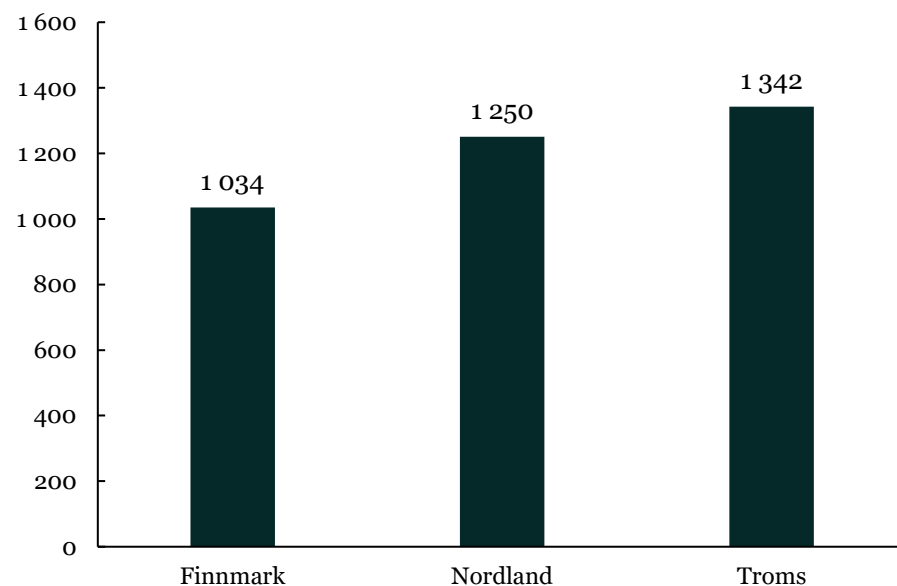
Utvikling i antall gjestedøgn til Nord-Norge inkludert Svalbard mellom 2016 og 2025, fordelt på overnattingstyper. Kilde: Menon Economics, SSB og Kystdatahuset*

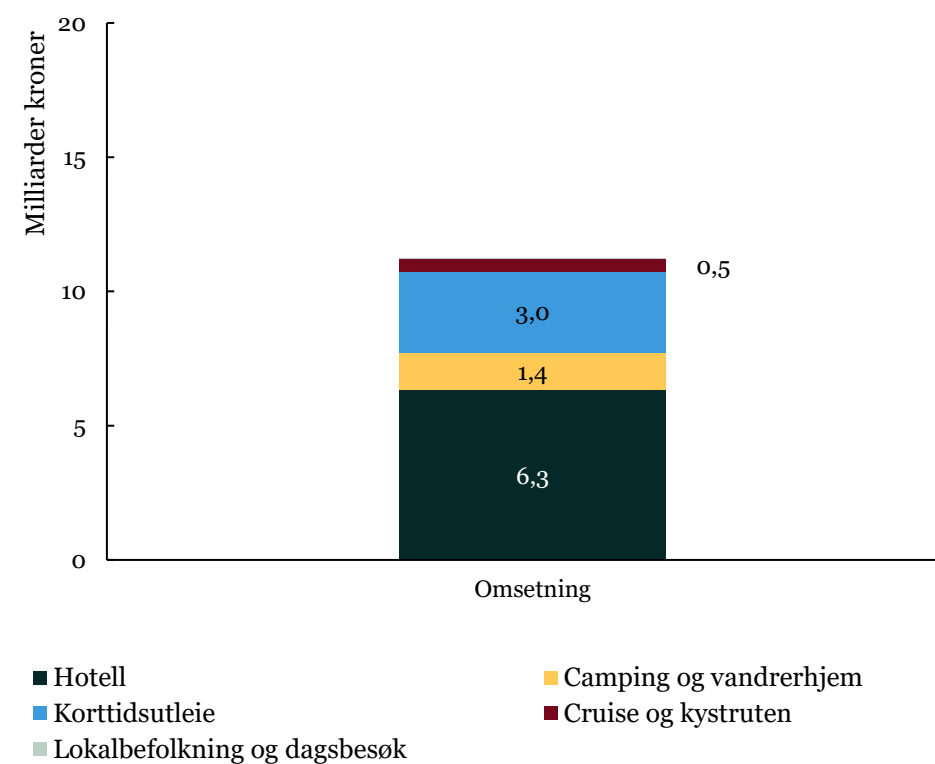
Størst estimert omsetning per gjestedøgn i Troms*

Overnattingsform viktigste driver

Gjennomsnittlig omsetning per gjestedøgn i 2025, etter fylke.
Kilde: Menon Economics

Omsetning i innholdsbransjene i Nord-Norge, fordelt på overnattingstyper og lokalbefolkningen/dagsbesøkende. Kilde: Menon Economics

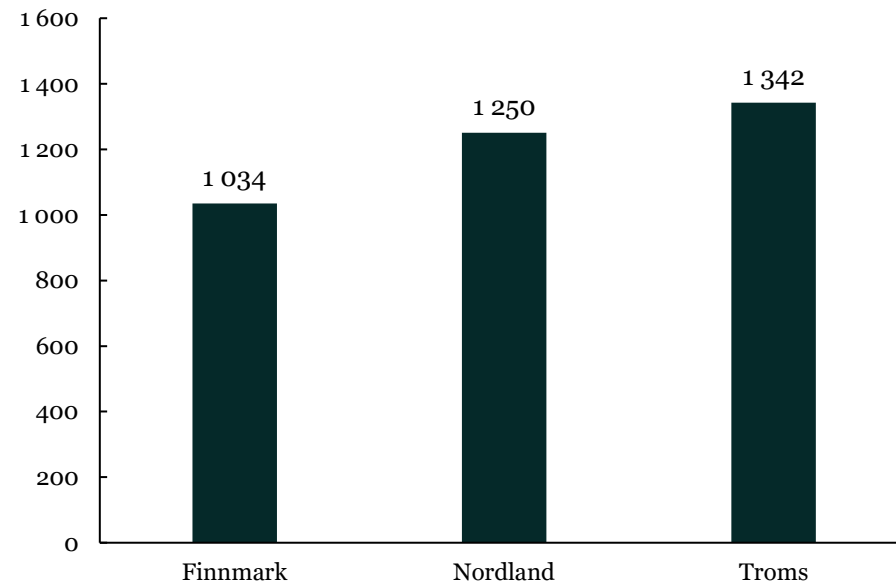

Størst estimert omsetning per gjestedøgn i Troms*

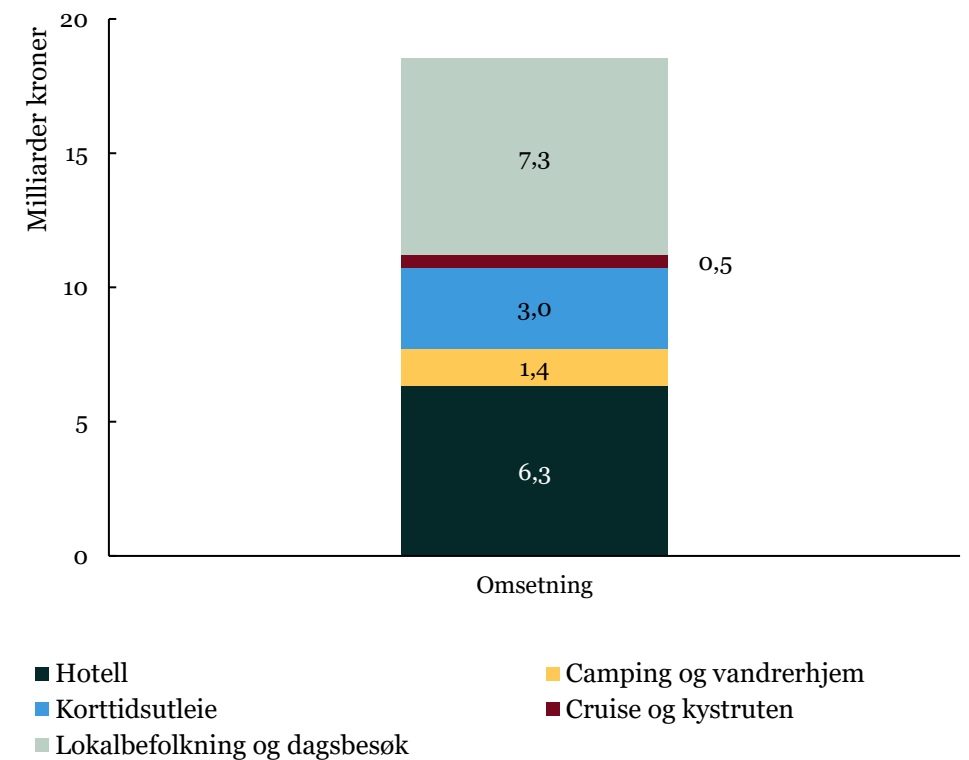
Overnattingsform viktigste driver

Gjennomsnittlig omsetning per gjestedøgn i 2025, etter fylke.

Kilde: Menon Economics

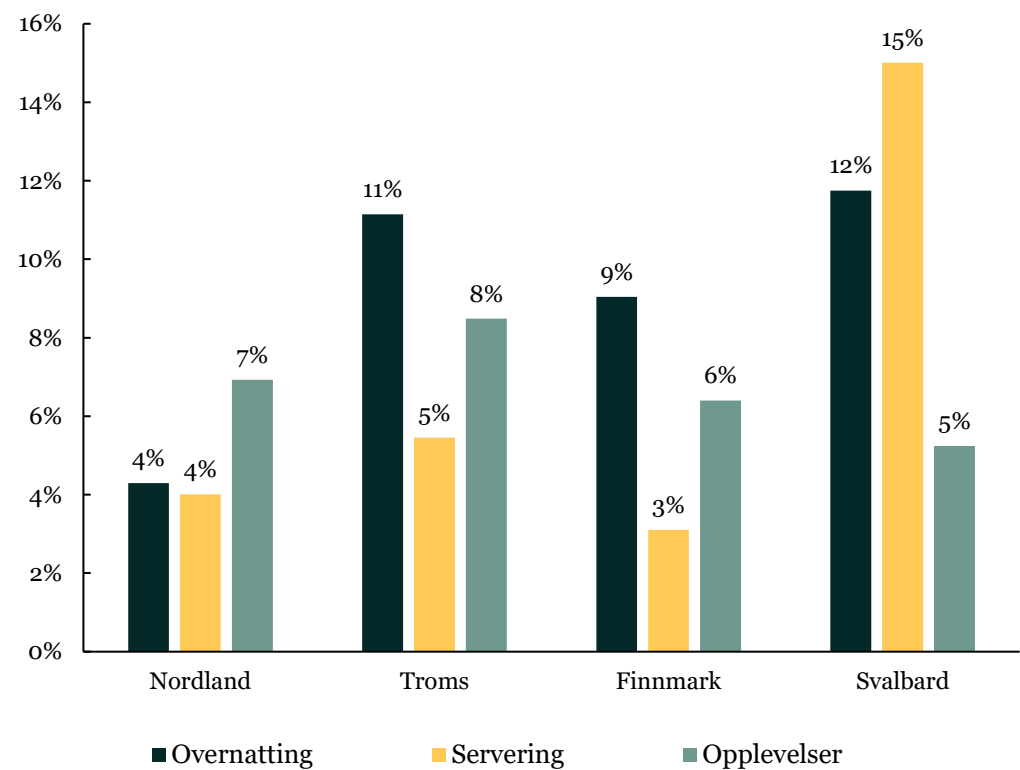

Omsetning i innholdsbransjene i Nord-Norge, fordelt på overnattingstyper og lokalbefolkningen/dagsbesøkende. Kilde: Menon Economics

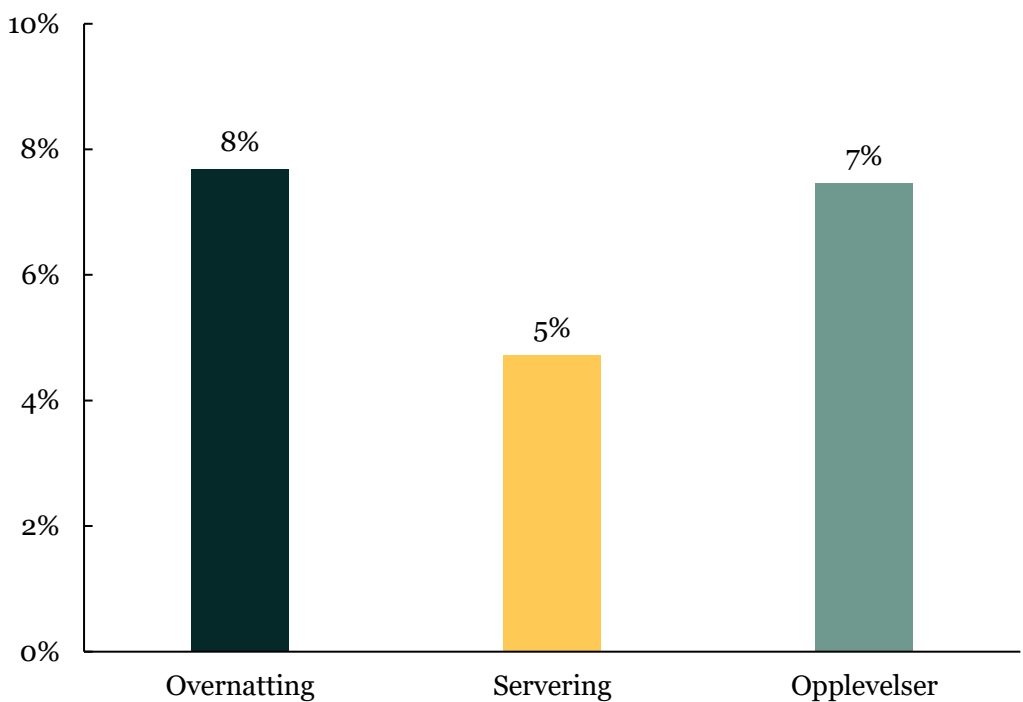

Lønnsomheten i overnatting er høyere i Nord enn i resten av landet

Lønnsomhet (EBIT-margin) i reiselivsnæringens innholdsbransjer i Nordland, Troms og Finnmark i 2025. Kilde: Menon Economics

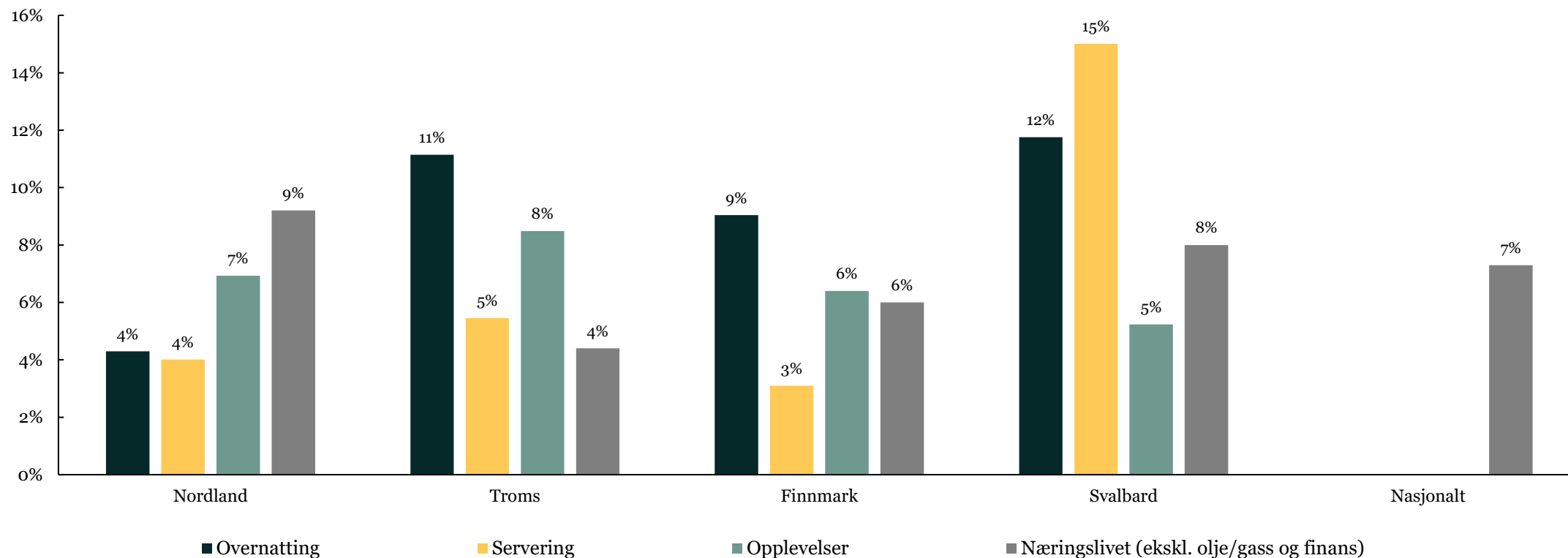

Lønnsomhet (EBIT-margin) i reiselivsnæringens innholdsbransjer i Nord-Norge i 2025. Kilde: Menon Economics

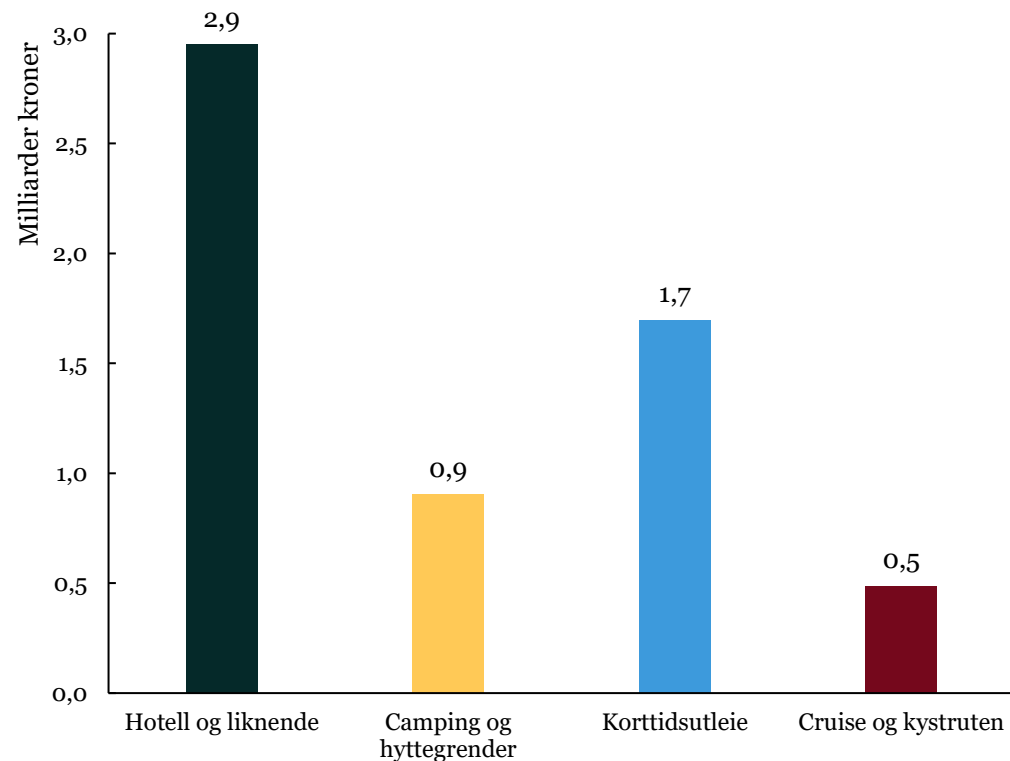
Reiselivets lønnsomhet er minst på høyde med annet næringsliv i Nord-Norge – spesielt i Troms

Lønnsomhet (EBIT-margin) i reiselivsnæringens innholdsbransjer i Nordland, Troms og Finnmark i 2025. Kilde: Menon Economics

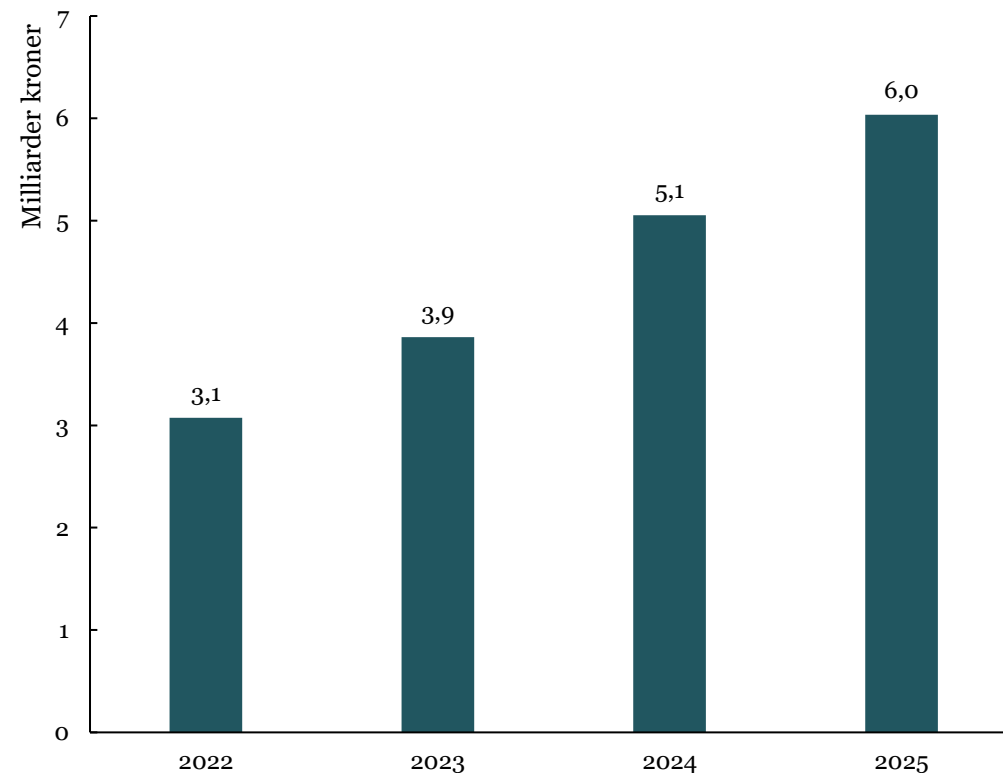

Utenlandske turister står for nesten 30 prosent av omsetningen – samlet eksport på 6 milliarder i innholdsbransjene i 2025

Eksportinntekter (bedriftenes omsetning fra utenlandske turister) i 2025, fordelt på overnattingstyper. Kilde: Menon Economics

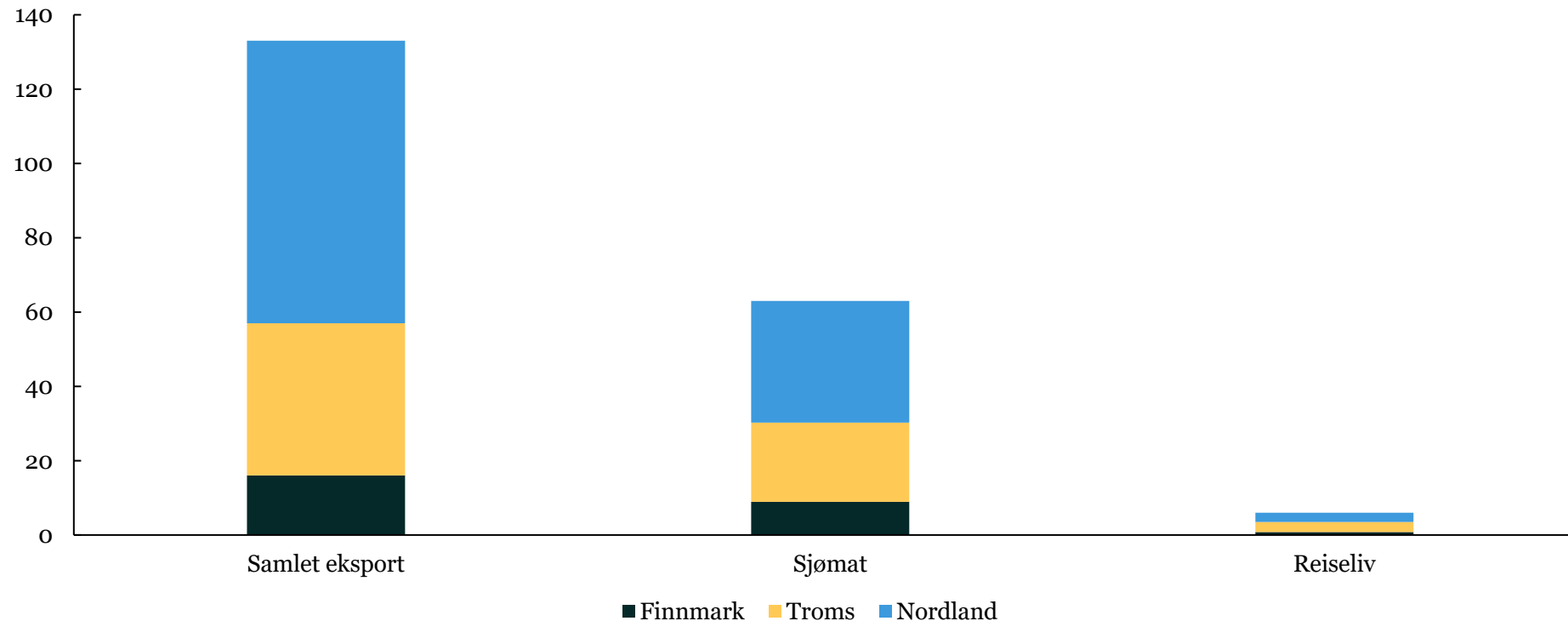
Beregnet totaleksport 2022-2025 i fylkene i Nord-Norge. Kilde: Menon Economics

133 milliarder kroner i totale eksportinntekter i Nord-Norge i 2025 – utenlandske gjesters forbruk av overnatting, servering og opplevelser utgjorde 5 prosent* av eksportinntektene

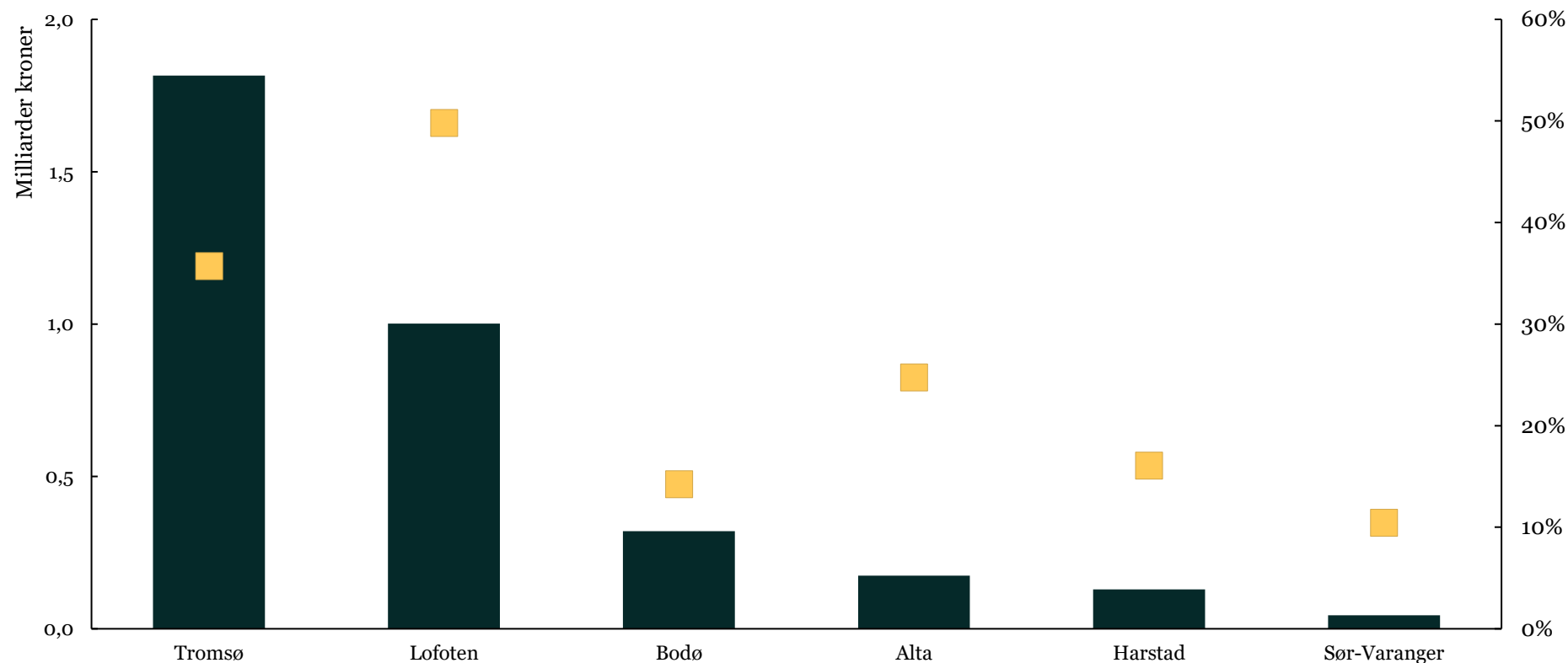
Samlet eksport, eksport innen sjømatnæringen og reiselivsnæringen (kun overnatting, servering og opplevelser) i 2025, fordelt på fylker.

Kilde: Menon Economics

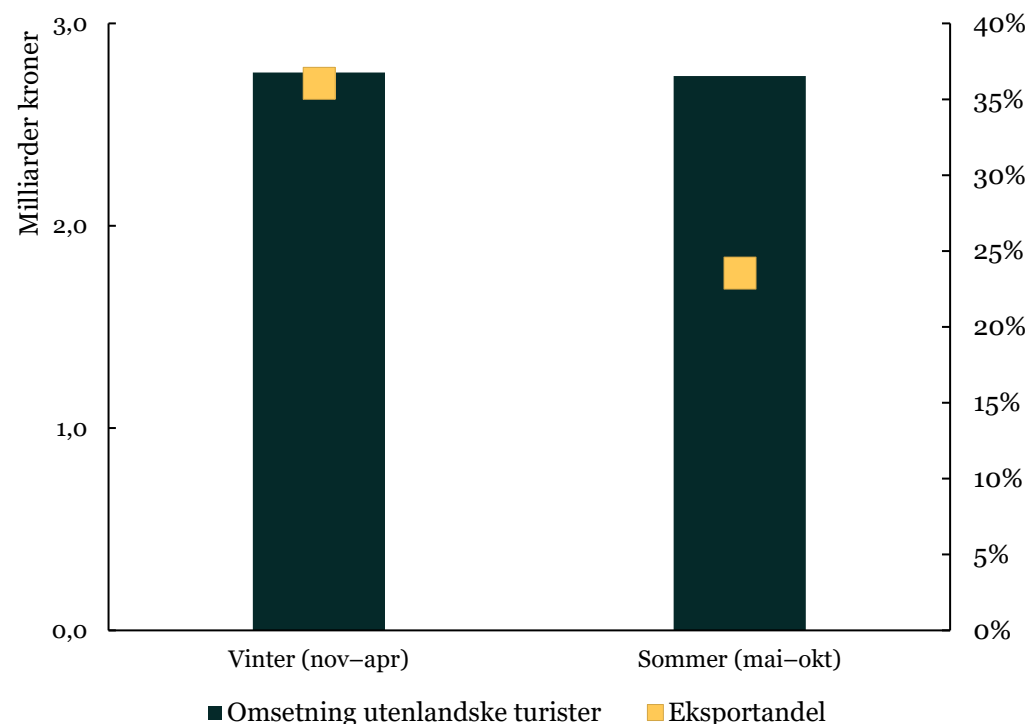
Tromsø er den største eksportdestinasjonen totalt sett, men eksportandelen er størst i Lofoten*

Eksportinntekter (omsetning fra utenlandske turister, venstre akse) og eksport som andel av total omsetning i innholdsbransjene i 2025 (gult firkanter, høyre akse), fordelt på destinasjoner. Kilde: Menon Economics

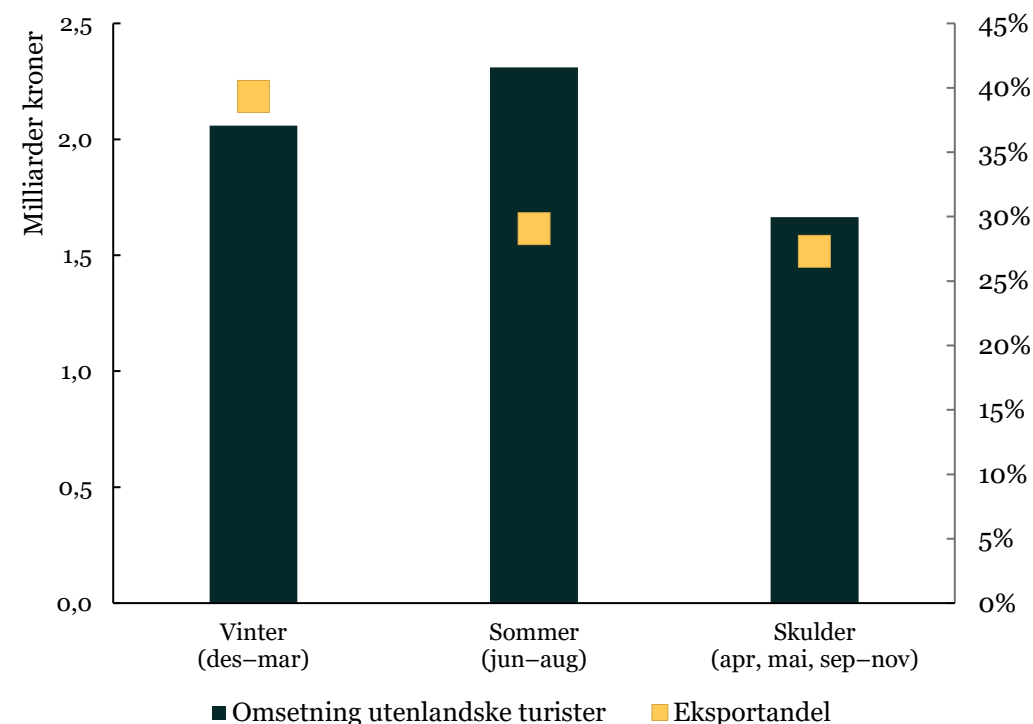

Eksportinntektene er nesten helt like sommer og vinter – men eksportandelen er høyest på vinteren

Eksportinntekter (venstre akse) og eksportandel av total omsetning (høyre akse) fordelt på sesong (todelt) i 2025. Kilde: Menon Economics

Eksportinntekter (venstre akse) og eksportandel av total omsetning (høyre akse) fordelt på sesong (tredelt) i 2025. Kilde: Menon Economics*

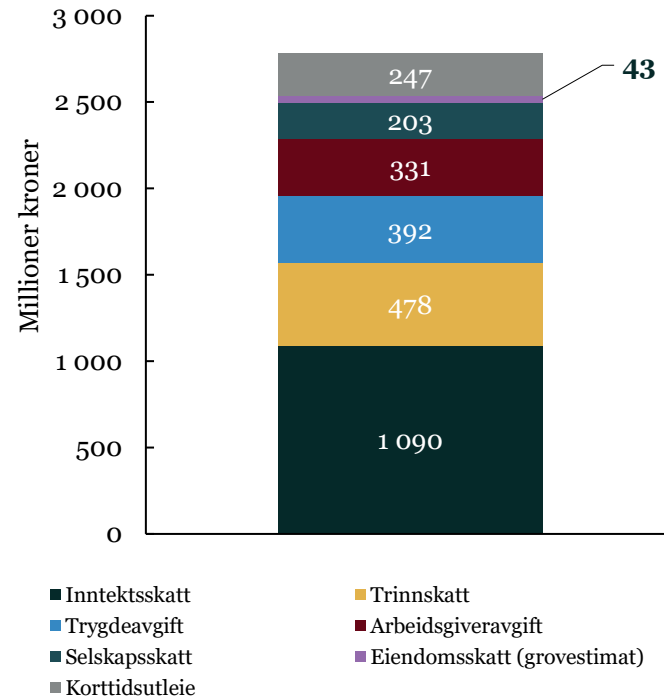

Skatteinntekter fra de tilreisende

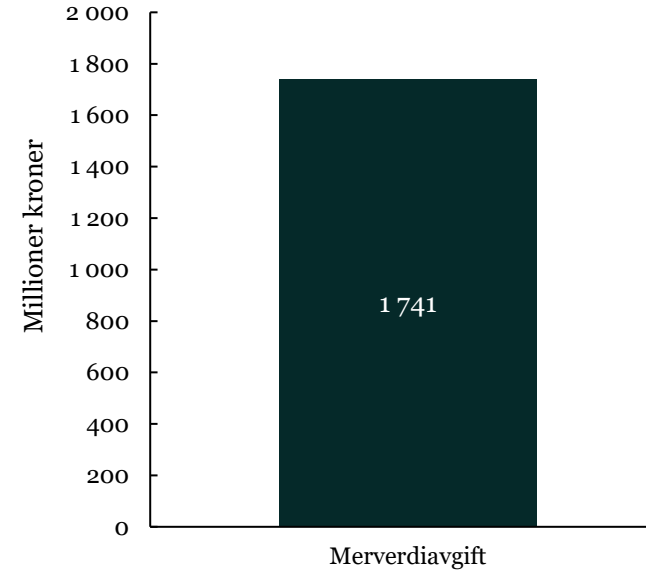
Hele reiselivet – fem bransjer

4,5 milliarder kroner i skatteinntekter fra hele reiselivsnæringen i Nord-Norge i 2024* - kommunene sitter igjen med 16,5 prosent av dette

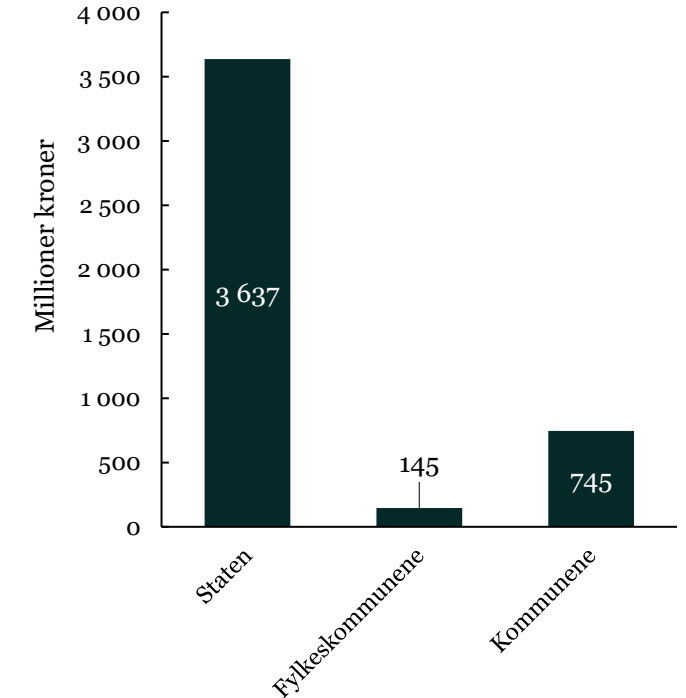
Skatteinntekter fra reiselivsnæringen i Nord-Norge i 2024, fordelt på skattekomponenter, ekskl. Merverdiavgift. Kilde: Menon Economics

Merverdiavgift fra reiselivsnæringen i Nord-Norge i 2024. Kilde: Menon Economics

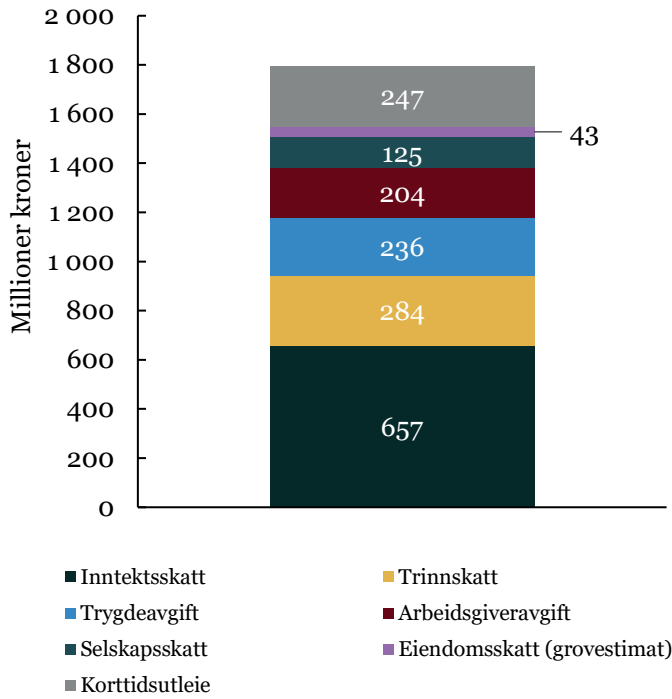

Skatteinntekter fra reiselivsnæringen i Nord-Norge i 2024, inkl. merverdiavgift, fordelt på mottakergrupper. Kilde: Menon Economics

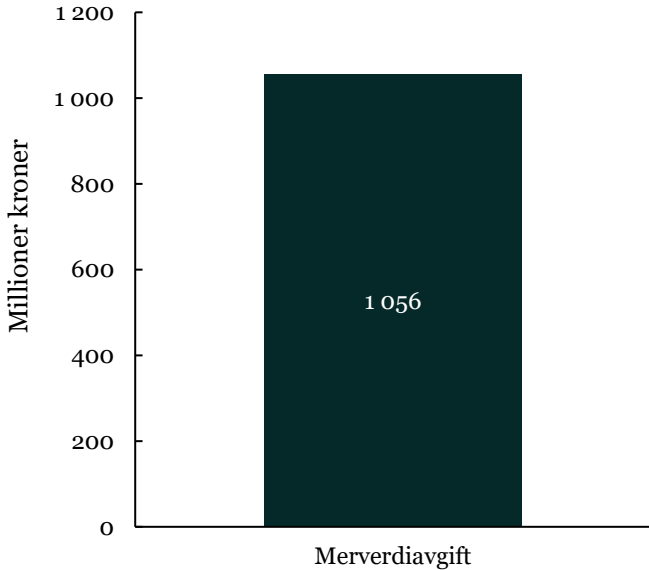

2,8 milliarder kroner i skatteinntekter fra tilreisende i Nord-Norge 2024 – 16,8 prosent til kommunene*

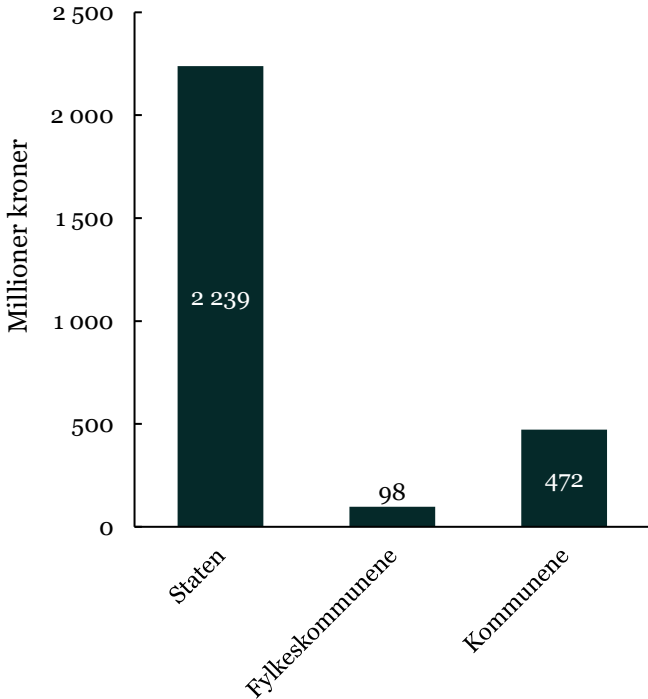
Skatteinntekter fra tilreisendes forbruk av reiselivsprodukter i Nord-Norge i 2024, fordelt på skattekomponenter, ekskl. Merverdiavgift. Kilde: Menon Economics

Merverdiavgift fra tilreisendes forbruk av reiselivsprodukter i Nord-Norge i 2024. Kilde: Menon Economics

Skatteinntekter fra tilreisendes forbruk av reiselivsprodukter i Nord-Norge i 2024, inkl. merverdiavgift, fordelt på mottakergrupper. Kilde: Menon Economics

* Tallene i denne analysen tar utgangspunkt i 2024-regnskaper, basert på en Menon-analyse gjort på oppdrag for NHO Reiseliv. Merk at beregningene kun gjelder tilreisende med registrert overnatting. Lokalbefolkning og dagsbesøkende genererer også skatteinntekter, men disse er holdt utenom.

Menon
Economics